

ФУНКЦІОНУВАННЯ КЛУБНОЇ СИСТЕМИ БАДМІНТОНУ: ДОСВІД ДАНІЇ

Тетяна Кропивницька, Вадим Гусаров

Національний університет фізичного виховання і спорту, Київ, Україна

Анотація. Серед країн Європи провідні позиції в бадмінтоні посідає Данія. Данські спортсмени здобули значну кількість медалей на чемпіонатах світу та Європи, стали єдиною європейською командою – переможницею Кубка Томаса. Водночас бадмінтон у Данії є масовим і національно популярним видом спорту. Ключову роль у його розвитку відіграє розгалужена клубна система, досвід якої є цінним для України в контексті євроінтеграції та реформ.

Метою є вивчення досвіду організації клубної системи бадмінтону в Данії для імплементації кращих практик у вітчизняний спорт. **Методи дослідження:** аналіз літературних джерел, документальних матеріалів, інформації з офіційних сайтів організацій; синтез, узагальнення; порівняння; системний підхід.

Результати дослідження. Данія – безумовний лідер у Європі за відносним показником залученості населення до бадмінтону (1,47 %). Тут реалізується соціально орієнтована, децентралізована модель розвитку спорту з мінімальним державним втручанням: Міністерство культури координує, підтримує спорт через фінансування, антидопінгову політику, організацію міжнародних подій у партнерстві із громадським сектором і спеціалізованими структурами. Національний олімпійський комітет і спортивна конфедерація Данії – головна парасолькова організація у спорті вищих досягнень для 61 федерації, що об'єднують приблизно 14 тисяч клубів. Федерація бадмінтону Данії є її членом, демонструє високі стандарти належного врядування і системного розвитку – від масового спорту до елітного через підтримку клубів, облік членів і мережу тренувальних центрів. Ключову роль у масовому спорті відіграють громадські організації, що об'єднують власні регіональні осередки, розвивають волонтерський рух, сприяють освіті кадрів, підтримують соціально спрямовані спортивні ініціативи.

Висновки. Данія посідає провідні позиції в Європі за рівнем залученості населення до занять бадмінтоном, що зумовлено історичними традиціями й ефективною, соціально орієнтованою моделлю організації спорту. Її характерні риси: децентралізоване управління, автономія спортивних організацій, партнерська роль держави. Ключова ланка системи – спортивні клуби, зокрема мультиспортивні – у масовому спорті, що забезпечує доступність, соціальну інтеграцію та постійну залученість. Розмежування функцій між структурами масового спорту та спорту вищих досягнень дозволяє ефективно поєднувати широке залучення населення до рухової активності з підготовкою елітних спортсменів. Водночас діяльність парасолькових організацій базується не на конкуренції, а на спільних цінностях.

Ключові слова: спортивний клуб, клубна система, бадмінтон, Данія, європейська модель спорту, система організації спорту.

Tetiana Kropyvnytska, Vadym Husarov

FUNCTIONING OF THE BADMINTON CLUB SYSTEM: THE DANISH EXPERIENCE

Abstract. Among European countries, Denmark holds leading positions in badminton. Danish athletes have won a significant number of medals at World and European Championships and became the only European team to win the Thomas Cup. At the same time, badminton in Denmark is a mass-participation and nationally popular sport. A key role in its development is played by an extensive club system, the experience of which is valuable for Ukraine in the context of European integration.

The aim is the experience of organizing the badminton club system in Denmark in order to implement best practices in the national sport system. *Methods:* analysis of literature sources, documentary materials, and information from official organizational websites; synthesis and generalization; comparison; systems approach.

The results. Denmark is the undisputed European leader in terms of the relative rate of population involvement in badminton (1,47 %). The country implements a socially oriented, decentralized model of sports development with minimal state intervention, within which the Ministry of Culture coordinates and supports sport through funding, anti-doping policy, and the organization of international events in partnership with the civil sector and specialized bodies. The National Olympic Committee and the Danish Sports Confederation (DIF) act as the main umbrella organization for elite sport, uniting 61 federations that encompass about 14 000 clubs. The Badminton Denmark federation, as a member of DIF, demonstrates high standards of good governance and systemic development – from grassroots sport to elite training – through club support, centralized membership registration, and a network of training centers. Public organizations play a key role in mass sport: the Danish Gymnastics and Sports Associations (DGI), as well as corporate (DAJ) and school sports associations (DSS), which unite regional branches, develop volunteer movements, promote staff education, and support socially oriented sports initiatives. Joint programs of public organizations, together with the activities of sports clubs, ensure broad public engagement in regular physical activity. Denmark occupies a leading position in Europe in terms of population involvement in badminton, due to historical traditions and an effective, socially oriented model of sports organization. Its characteristic features include decentralized governance, autonomy of sports organizations, and a partnership-based role of the state. The key element of the system is sports clubs, particularly multisport clubs in grassroots sport, which ensure accessibility, social integration, and sustained participation. The separation of functions between grassroots sport and elite sport structures allows for the effective combination of widespread public engagement in physical activity with the training of elite athletes. At the same time, the activities of umbrella organizations are based not on competition but on shared values. Denmark's experience is relevant for reforming Ukraine's sports system.

Keywords: sports club, club system, badminton, Denmark, European model of sport, sports organization system.

Кропивницька Т., Гусаров В. Функціонування клубної системи бадмінтону: досвід Данії
Sport Science Spectrum. 2026; 1: 60–68
 DOI: <https://doi.org/10.32782/spectrum/2026-1-8>

Kropyvnytska T., Husarov V. Functioning of the badminton club system: the Danish experience
Sport Science Spectrum. 2026; 1: 60–68
 DOI: <https://doi.org/10.32782/spectrum/2026-1-8>

© Тетяна Кропивницька, Вадим Гусаров, 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

Вступ. З'явившись у XIX ст., бадмінтон швидко набуває широкої популярності у світі. Проте всесвітньо визнаним стає після включення до програми Олімпійських ігор 1992 р. [14].

Як зазначають О.В. Борисова, Г.В. Петренко, І.А. Мікляєв, традиційно сильними країнами на міжнародній арені в бадмінтоні виступають азійські держави. Із європейських країн лідерські позиції посідають спортсмени Данії [1]. З 1977 р. ними здобуто 11 золотих медалей на чемпіонатах світу, з 1968 р. – 63 золоті медалі чемпіонатів Європи [25]. Серед європейських команд лише данська спромоглася виграти командний чемпіонат світу (Tomas Cup, 2016 р.) [3]. Серед данських бадмінтоністів є й олімпійські чемпіони (Віктор Аксельсен – Токіо, 2020 р.; Париж, 2024 р.) [29]. Окрім високих досягнень на міжнародних аренах, бадмінтон у Данії поширений і на масовому рівні: це популярний національний вид спорту, що розвивається приблизно 100 років; нині ним займається кожен сотий мешканець країни [4].

Варто зазначити, що, як і в більшості розвинених країн світу, у Данії спортивні клуби виступають ключовою організаційною формою фізкультурно-спортивної діяльності. Клубна система відіграє важливу роль у розвитку спорту на всіх рівнях – від аматорського до професійного.

З огляду на те, що Україна прагне стати членом ЄС і активно шукає шляхи переходу на європейську модель спорту [21], а клубна система є однією з її головних ознак, а також беручи до уваги членство Данії в ЄС, вивчення досвіду цієї країни для нашої системи спорту може стати корисним.

Дослідження виконується згідно із Планом НДР НУФВСУ на 2021–2025 рр. за темою 1.4 «Теоретико-методологічні засади розвитку професійного, неолімпійського й адаптивного спорту в Україні в умовах реформування сфери фізичної культури і спорту» (номер державної реєстрації 0121U108294) та Плану НДР на 2026–2030 рр. за темою «Концептуальні засади розвитку професійного, неолімпійського й адаптивного спорту в Україні з урахуванням міжнародного досвіду та національного контексту».

Метою статті є вивчення досвіду організації клубної системи бадмінтону в Данії для імплементації кращих практик у вітчизняний спорт.

Завдання дослідження: проаналізувати систему організації спорту в Данії, зокрема в бадмінтоні; виділити концептуальні підходи, які варто впровадити в систему спорту України.

Матеріали і методи. Для аналізу обрана Данія – країна Європейського Союзу, в якій бадмінтон є одним із 8 найбільш популярних видів спорту, лідер за відносними показниками кількості осіб, які ним займаються, і успішними виступами спортсменів на міжнародних аренах.

Методи дослідження: аналіз літературних джерел, документальних матеріалів та інформації з офіційних сайтів організацій; синтез і узагальнення; порівняння; системний підхід.

Результати. Аналіз статистичних даних Європейської федерації бадмінтону [19] засвідчив, що серед країн Європи за абсолютними показниками кількості гравців перше місце посідає Франція (210 347), друге – Німеччина (168 603), третє – Данія (88 476) (табл. 1). Німеччина є лідером за кількістю бадмінтонних клубів (3100); нижчі показники у Франції (1 946) та Англії (1356). Данія, попри меншу загальну кількість клубів (704), має один із найвищих показників кількості гравців на клуб, що свідчить про розвинену клубну інфраструктуру й ефективну модель функціонування бадмінтонних клубів, орієнтовану на масове залучення населення.

Для об'єктивного аналізу залученості людей до бадмінтону розраховано співвідношення кількості осіб, які займаються ним, до загальної кількості населення в цих країнах (відносний показник). Для проведення таких розрахунків відібрані країни з понад 10 тис осіб, які займаються цим видом спорту.

Як видно з таблиці 1, абсолютним лідером є Данія (1,47 %), де майже кожен сотий мешканець країни грає у бадмінтон, що пояснюється давніми традиціями і є передумовами для високих досягнень данських спортсменів на міжнародній арені. Утричі менший показник демонструє Швеція (0,52 %) – також країна Скандинавії. Середні показники демонструють Франція (0,31 %) та Бельгія (0,27 %). Німеччина має досить велику кількість гравців, проте через значну чисельність населення відносний показник є невисоким (0,20 %).

Щодо елітного спорту: у світовому рейтингу серед чоловіків (одиначні виступи) станом на 8 січня 2026 р.

Таблиця 1 – Співвідношення кількості осіб, які займаються бадмінтоном, до кількості населення європейських країн

Країна	Показник 1 – Кількість населення, осіб [17]	Показник 2 – Кількість гравців, осіб [19]	Співвідношення показника 2 до показника 1, %
Данія	6 027 601	88 476	1,47
Швеція	10 608 003	54 751	0,52
Франція	68 736 000	210 347	0,31
Бельгія	11 924 322	31 753	0,27
Німеччина	83 497 147	168 603	0,20
Нідерланди	18 134 031	33 500	0,18
Велика Британія	69 487 000	101 226	0,15
Швейцарія	9 104 063	13 000	0,14
Іспанія	49 442 844	11 312	0,02

серед перших шести топових гравців п'ять – представники Азії і один – Данії (Андерс Антонсен, третє місце). У жінок усі з десятки найкращих – азійські гравчині як в одиночних виступах, так і в парах. У парних виступах серед чоловіків десятку найкращих замикає датська пара, усі пари вище неї – представники Азії [6].

Отже, Данія є безумовним лідером серед європейських країн у бадмінтоні за розвитком як масового спорту, так і спорту вищих досягнень, тому вивчення її спортивної системи стало предметом наукового аналізу.

Данія належить до держав, де реалізується соціально орієнтований підхід до розвитку спорту із широким залученням громад, місцевих органів влади, з акцентом на розвиток масового спорту. У Данії відсутнє профільне спортивне міністерство. Проте, як і в інших країнах Європи, координація розвитку спорту відбувається державним органом виконавчої влади, яким тут виступає Міністерство культури Данії (далі – Міністерство) [16]. Аналіз внутрішньої структури Міністерства (керівних органів, рад, комітетів тощо) засвідчив, що головний фокус діяльності спрямований на культурну спадщину: мистецтво, театри, музеї, музику, медіа, літературу, кіно, архітектуру тощо. Хоча в ньому створено Центр мистецтва, спорту і громадської освіти, структурним підрозділом якого є відділ спорту та громадської освіти, стає зрозумілим, що державне втручання у сферу спорту є мінімізованим, а спорт розглядається частиною загальної культури.

Водночас огляд новин на сайті Міністерства дозволив узагальнити основну тематику, присвячену спорту, а саме: інформаційне забезпечення спорту (рішення, спрямовані на доступність перегляду спортивних подій на безкоштовних ТВ-каналах), прагнення до проведення масштабних міжнародних івентів у Данії (спільна заявка зі Швецією на проведення чемпіонату Європи з футболу серед жінок у 2029 р.), фінансування спорту (розподіл надходжень від спортивних лотерей і гемблінгу, грантова підтримка від Erasmus+Sport), антидопінгова політика, підтримка спортсменів (нагороди, зокрема, видатним паралімпійцем).

Окрім того, Міністерство фінансує Антидопінговий центр Данії (1 млн крон у 2025 р.), діяльність якого поширюється навіть на фітнес-центри для створення безпечних умов для «чистого спорту» [12].

Уряд Данії для організації масштабних спортивних змагань заснував Sport Event Denmark – це національна недержавна структура, яка підтримується Міністерством культури Данії, що застосовує модель співпраці, відому як «трикутник події», де три зацікавлені сторони – Sport Event Denmark, місто-організатор і відповідна національна федерація – об'єднуються для проведення всього заходу, від подання заявки до його реалізації. Sport Event Denmark надає експертні послуги, консультації та часткове фінансування; місто-організатор, окрім фінансування, пропонує також логістику та просування, тоді як спортивна федерація опікується технічними завданнями, а також продажем квитків і пошуком спонсорів. Планування заходів спирається на сильний громадський сектор Данії, із залученням місцевих спортивних клубів [24].

Нині більшість спортивних клубів належать до однієї із двох великих конфедерацій – Національного олімпійського комітету та спортивної конфедерації Данії

(далі – DIF) і Гімнастичних і спортивних асоціацій Данії (далі – DGI). Ці організації є громадськими, з вищим органом управління – загальними зборами, які збираються щорічно й колегіально ухвалюють рішення. Головна місія DIF – розвиток спорту вищих досягнень, DGI – масового спорту.

Національний олімпійський комітет та спортивна конфедерація Данії (DIF) засновано в 1896 р., є найстарішою мультиспортивною організацією в Данії. На відміну від України, DIF не має регіональних осередків, а об'єднує 61 спортивну федерацію, що є її членами. Федерації мають регіональні осередки, які через мережу приблизно 14 000 місцевих клубів залучили 1,7 млн осіб до занять спортом. Отже, 30 % від усього населення є членами клубів з різних видів спорту.

Окрім допомоги в координації багатьох тисяч заходів щороку, DIF та національні федерації також пропонують навчальні й освітні програми з різної тематики. Щороку приблизно 40 тисяч осіб відвідують курси DIF з менеджменту, тренерської роботи, підготовки гравців, психології, молодіжного спорту та спортивної медицини. Національні організації щорічно отримують підтримку в розмірі приблизно 700 млн крон (94 млн євро) завдяки надходженням від національної лотереї та гемблінгу. Хоча уряд фінансово підтримує їхню діяльність, він рідко втручається в неї [9].

Членом DIF є Федерація бадмінтону Данії (Badminton Danmark (далі – Федерація)), заснована 15 січня 1930 р. Місія Федерації полягає в тому, щоб країна посідала перші місця на міжнародному рівні, а також у тому, щоб створити широкі можливості для гри в бадмінтон на всіх рівнях і для всіх, хто цікавиться цим видом спорту [4]. Федерація – громадська організація, а діяльність у ній є добровільною, проте її представники отримують затверджені суми компенсації за витрачений час на роботу: від 4,5 тис. датських крон на рік (30 тис. грн за курсом на 8 січня 2026 р.) для голів комітетів, по 17 тис. датських крон на рік (майже 114 тис. грн за курсом на 8 січня 2026 р.) для членів правління, до 180 тис. датських крон на рік (720 тис. грн за курсом на 8 січня 2026 р.) для голови правління (затверджені суми гонорарів на 2025 р.) [28].

Сайт Федерації бадмінтону Данії може слугувати взірцем дотримання принципів належного врядування для будь-якої федерації, української також. Тут міститься інформація про всіх посадових осіб з їхніми контактами та функціональними обов'язками; статут Федерації із зазначенням місії, візії та цінностей діяльності; детальна інформація для клубів, які прагнуть стати її членами, та можливість пошуку клубу на відповідній території для осіб, які хочуть займатися; тренінги й освітні програми для тренерів; рейтинги гравців; правила гри та багато іншого. У Статуті Федерації передбачений обов'язковий фінансовий зовнішній аудит.

Членство у клубах Данії дає доступ до різноманітних турнірів, забезпечує навчання тренерів, консультації та експертний супровід діяльності, гарантує навчання для керівників клубів тощо. Серед вимог до спортивних клубів – обов'язкове внесення персональних даних усіх членів клубу до системи обліку, яку створила Федерація (ПІБ, стать, дата народження, електронна пошта). Федерація через Центральний реєстр асоціацій (CFR) надає цю

інформацію DIF [4]. Постійне звітування про реєстрацію членів забезпечує достовірне й актуальне розуміння стану розвитку бадмінтону у країні, що важливо як для клубів, асоціацій, так і для членів.

Бадмінтонні клуби в Данії поділяються на чотири рівні (A, B, C, D) з різними членськими внесками й відповідно – можливостями (табл. 2). Вищий рівень надає вагоміші перспективи для змагальної практики й участі в більш значущих турнірах. Так, рівень A охоплює професійні й елітні клуби, їхні спортсмени можуть брати в міжнародних турнірах [5]. На рівні B представлені напівпрофесійні й сильні регіональні команди. C – більше для масового спорту, аматорів. Клуби рівня D орієнтовані на початківців. Їм надається підтримка в розвитку (реєстрація, консалтинг, навчання керівників, суддів, основи проведення змагань, доступ до інформації Федерації), вони можуть брати участь у соціальних заходах і проводити власні активності, але без участі у регулярних чемпіонатах і лігах. Додатково кожен клуб (окрім рівня D) сплачує за кожного спортсмена страховий внесок 6,16 крон (станом на 2023 р.).

Отже, бадмінтонна клубна система в Данії (рис. 1):

- має чітку багаторівневу ієрархічну структуру;
- сприяє мотивації, розвитку майстерності спортсменів, дає розуміння перспектив для зростання та переходу на вищі рівні;
- забезпечує широке залучення населення до занять бадмінтоном, охоплює як професійні клуби, так і масові аматорські осередки, що робить вид спорту доступним для осіб різного віку та рівня підготовленості;
- створює ефективний механізм формування кадрового резерву, забезпечує виявлення талановитих спортсменів для національних збірних команд.

Окрім того, підтримка з боку Федерації через систему членства надає клубам доступ до освітніх програм, що позитивно впливає на підвищення якості управління бадмінтоном у країні та кваліфікації тренерських кадрів, створює умови для захисту здоров'я гравців через медичне страхування.

Розвитку бадмінтону в Данії та підготовці найкращих гравців сприяє наявність великої кількості національних і регіональних тренувальних центрів по всій країні, що співпрацюють з Федерацією, клубами й муніципалітетами [1]. Зокрема, такі тренувальні центри працюють в Ольборзі, Кольдінгу та Греве [4]. Національні центри слугують базою для підготовки збірних команд (Team Danmark).

Вивчення організаційних і правових аспектів розвитку спорту в Данії переконує в його орієнтації на потреби й інтереси громади, отже, передусім на розвиток масового

спорту. Громадських організацій цього напрямку найбільше. Головна з них – Гімнастичні та спортивні асоціації Данії (DGI) – національна спортивна організація, що об'єднує 14 регіональних асоціацій і понад 6 700 місцевих, що налічують більше 1,94 млн членів та 180 тис волонтерів (станом на 2024 р.) [18]. DGI створена в 1992 р. шляхом злиття двох спортивних організацій: Данських асоціацій гімнастики та молоді (DDGU) та Данських асоціацій стрільби, гімнастики та спорту (DDSG&I). Головний фокус DGI – розвиток масового спорту та залучення якомога більшої кількості людей до спорту та фізичних вправ. Стратегія DGI, ухвалена у 2020 р. [8], підкреслює місію організації як центру спортивного та громадського життя в Данії – місця, де люди зустрічаються у спільноті через спорт і рух; зазначає роль членських асоціацій; перелічує види спорту, які підтримуються (разом 25, серед яких як олімпійські, зокрема, бадмінтон, так і неолімпійські); наголошує на ролі спорту як соціальної діяльності, що сприяє розвитку людського капіталу та суспільства, навчає дітей співпраці; розкриває форми підтримки клубів (розбудову мережі, навчання тренерів, залучення дітей і молоді).

DGI працює над тим, щоб більше данців ставали активними, спортивні асоціації розширювали членську базу, розвивався волонтерський рух. DGI щорічно організовує приблизно 40 тис. курсів, орієнтованих на тренерів і менеджерів спортивних асоціацій. DGI також працює над підтримкою, розвитком регіональних і місцевих спортивних асоціацій, консультуванням їх щодо співпраці з муніципалітетами тощо [7]. Раз на чотири роки DGI проводить національні комплексні змагання – чемпіонат DGI – та інші змагання.

Цікавим спільним проєктом DIF і DGI з амбітною метою – зробити Данію найактивнішою спортивною країною у світі – за підтримки двох фондів – “Nordea-fonden” та “TrykFonden” – став проєкт «Рух заради життя», що реалізовувався протягом 2015–2024 рр. [20].

Очікуваними результатами було досягнення до 2025 р. таких показників: збільшення із 68 до 75 % данців, які займаються спортом, і зростання із 41 до 50 % членів спортивних асоціацій. Ця ініціатива була підтримана королем Данії Фредеріком X і муніципалітетами громад. Основна увага концентрувалася на дорослому населенні: для них були підібрані 125 нових простих видів рухової активності на основі наявних видів спорту, серед яких Fodbold Fitness – футбольний фітнес, Five-a-side Håndbold – гандбол 5 на 5, Familie Floorball – сімейний флорбол, Voksenfjer – бадмінтон для дорослих тощо, для подолання бар'єрів і забезпечення швидкого залучення до фізичної культури. Ці види

Таблиця 2 – Категорії бадмінтонних клубів у Данії [15]

Рівень клубу	Членські внески (крони)			Загалом
	до Федерації	до регіонального відділення Федерації (kreds)		
		базові	додаткові	
A	23	23	встановлюється окремо для кожного регіону	≥46
B	18	18		≥36
C	10	10		–
D	–	–	–	–

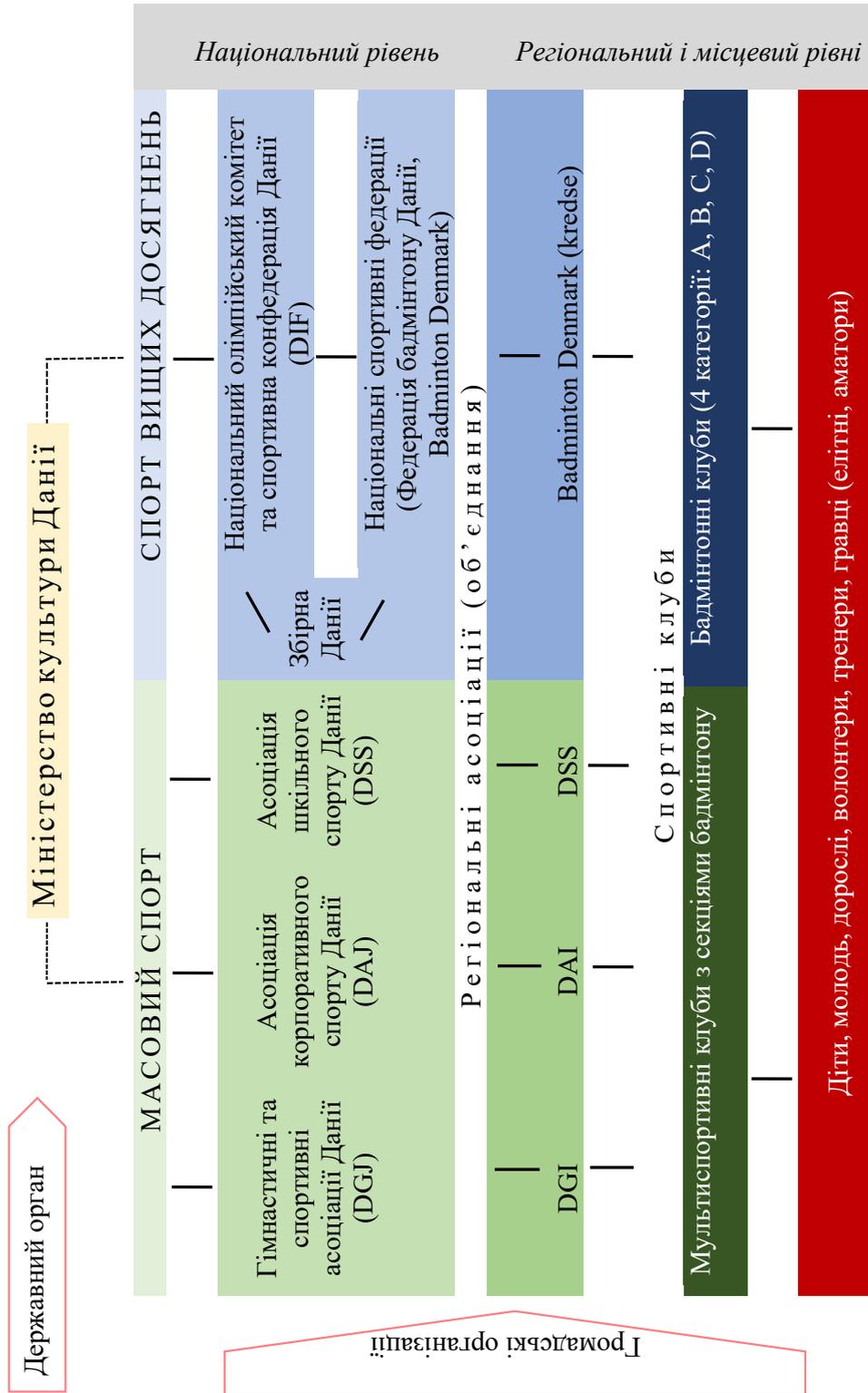

Рисунок 1 – Система управління розвитком бадмінтону в Данії

й нині залишаються доступними для занять у спортивних клубах. Представництво у клубах і федераціях розширилося: так, кількість дорослих членів флорболу за 10 років зросла на 107 %, а загалом чисельність членів в асоціаціях зросла на чверть мільйона осіб [2].

Окрім DGI, до розвитку бадмінтону на рівні масового спорту дотичні й інші громадські організації, що підтримують рухову активність школярів (Dansk skoleidræt (далі – DSS)) [22], робітників (Dansk Firmaidræt (далі – DAI)) [10]. Очолюють організації керівники з відповідним досвідом (наприклад, керівниками 15 регіональних асоціацій DSS виступають активні вчителі фізичної культури). Вони взаємодіють зі спортивними федераціями, місцевими громадами. В основі їхньої діяльності лежить співпраця зі спортивними клубами, які є їхніми членами й сплачують внески. Отримують підтримку, консультації, кошти на власні проєкти.

Варто зазначити, що регіональні осередки (DGI, DSS, DAI) спортивних федерацій не мають нічого спільного з адміністративними регіонами Данії, що вкотре засвідчує автономність спортивного руху, самоврядність у його управлінні.

Клуби в ланці масового спорту є переважно мультиспортивними. Громада під час їх створення вирішує, які види спорту або форми рухової активності будуть впроваджувати. Бадмінтон, як популярний національний вид спорту Данії, здебільшого представлений у таких клубах. Головний акцент як для дітей, так і дорослих не на змаганнях і спортивних результатах (хоча ці елементи присутні), а на отриманні задоволення від занять, соціальної взаємодії громади (школи, міста, корпорації), підтримці здорового способу життя через помірну й регулярну фізичну активність. Такий формат організації клубів дозволяє спробувати себе в різних видах спорту без зміни місця занять і членства в організації, знижує відсів дітей і молоді, сприяє довготривалій участі протягом життя.

Дискусія. Данія – країна, досвід якої цікавий для України не лише в питаннях розвитку бадмінтону. Як засвідчують результати регулярного моніторингу Європейською комісією залученості населення країн ЄС до фізичної активності, Данія має один із найвищих показників (59 %) [23] та разом зі Швецією посідає 4–5 місця серед 27 країн. Найчастіше заняття руховою активністю в Данії відбуваються самоорганізовано вдома (46 % респондентів обрали цей варіант відповіді) та/або просто неба (42 %). І лише 16 % – у спортивних клубах. Якщо ж порівняти ці показники з іншими країнами, Данія виявиться серед лідерів з охоплення населення заняттями у спортивних клубах. Кращі показники лише в Нідерландах (19 %) та Люксембурзі (17 %). Окрім того, серед тих данців, хто відвідує спортивні та/або рекреаційні, фітнес-клуби, 49 % є їхніми членами. Вище показник лише у Швеції (51 %) та Нідерландах (50 %). Це є одним із фактів розвиненої клубної системи в цих країнах. Частка членства у фітнес-клубах у цих країнах вища за частку у спортивних клубах. Саме в цих країнах населення більшою мірою задоволене створеними можливостями для рухової активності: у Нідерландах – 91 % респондентів, Швеції та Данії – по 89 %, на їхню думку, місцеві спортивні клуби й інші структури пропонують багато можливостей для фізичної актив-

ності (у Нідерландах – 91 % респондентів, Данії – 87 %, Швеції – 86 %).

Спортивні клуби в Данії мають глибоке історичне коріння і вперше почали формуватися в сільських громадах. Місцеві спортивні асоціації були частиною громадських організацій, що створювалися в селищах, щоб допомогти мешканцям вдосконалювати свої розумові й фізичні здібності. Цей принцип скопіювали робітники в містах [26].

За даними Міністерства закордонних справ Данії [26], троє із чотирьох данських дітей регулярно займаються спортом, приблизно половина дорослих у Данії є членами спортивних клубів, що дещо відрізняється від статистики Європейської комісії. Можливо, відмінність зумовлена тим, що кількість опитаних за методикою Європейської комісії становить приблизно 1 тис. осіб, тобто 0,016 % від чисельності населення країни, що не є репрезентативним показником.

Узагальнюючи результати дослідження, доходимо висновку, що в Данії низький рівень втручання держави в питання спорту. Державний орган виконавчої влади – Міністерство культури Данії – є єдиною державною структурою, що виступає радше партнером громадських спортивних організацій, підтримує через проєкти та різні програми національні публічні (Sport Event Denmark, збірна команда Данії) та громадські організації (DIF, DGI, DAI, DSS та інші), а також спрямовує прибутки від спортивної лотереї і гемблінгу на їхню діяльність. Кількість і розмаїття організацій у масовому спорті, широкий контингент, які вони охоплюють, підтверджують, що цей напрям є ключовим. Базисом спортивної системи виступають клуби: мультиспортивні (у масовому спорті) і з окремих видів спорту (у спорті вищих досягнень).

Результати наших досліджень підтверджують данні K. Green, T. Sigurjónsson, E.Å. Skille [27], які описували соціально орієнтовану модель спорту Данії в тісній взаємодії з державою та визначальною роллю добровільних спортивних клубів, які працюють на волонтерських засадах, принципах рівності й доступності, а також підтримці різних форм організації фізичної активності. Спорт розглядається як інструмент громадського здоров'я і соціального добробуту. Існування різних структур, що надають послуги з фізичної культури та спорту (комерційні фітнес-центри, клуби з видів спорту, мультиспортивні клуби), а також самостійно організована рухова активність доповнюють одне одного, а не конкурують. Наявна доступна інфраструктура, велика кількість спортивних організацій, які супроводжують людину протягом усього життя, відсутність бар'єрів для залучення до рухової активності (фінансових, соціальних) забезпечують ефективні умови для розвитку масового спорту. Як зазначають автори, такий формат клубів притаманний також іншим скандинавським країнам (Норвегії, Швеції, Фінляндії, Ісландії).

Ibsen Bjarne [11] виділяв 6 особливостей данської спортивної системи, які відрізняють її від більшості європейських країн, серед яких: 1) суттєве організаційне розмежування між елітним і масовим спортом; 2) наявність напівурядових (у нашій статті подано як «публічні») спортивних установ, які в інших країнах включені до складу національних спортивних організацій або державного

відомства, відповідального за спорт; 3) суттєва децентралізація спортивної політики Данії; 4) існування двох окремих систем підтримки: на місцевому рівні та на рівні регіонів; 5) високий ступінь автономії спортивних організацій, федерацій, спортивних клубів; 6) координація трьома незалежними організаціями-парасольками (DIF, DGI, DAI), кожна з яких має різні цілі та базується на різних цінностях. Наші дослідження підтвердили існування перших п'яти особливостей, проте щодо шостої вважаємо доречним доповнити представлену Ibsen Vjagne організаційну систему управління такою структурою, як DSS. Також, на нашу думку, цілі й цінності, які проголошують у своїх статутах DGI, DAI, а також DSS, є схожими, спрямованими на розвиток масового спорту, а відмінності полягають у контингенті й закладах, де вони організують свою діяльність.

Щодо бадмінтону, то в дослідженнях Jensen Nicklas [13] порушує питання зменшення кількості активних гравців і членів бадмінтонних клубів у Данії після періоду сплеску наприкінці 1980-х рр. Серед причин падіння участі виділяє: зменшення дорослих аматорів, зниження інтересу дітей, проблеми з волонтерами. Можливими шляхами виходу із ситуації розглядає: необхідність обов'язкової співпраці клубів, а не конкуренції між ними; роль спільної місії, стратегічного бачення та брендингу для всього виду спорту; управління знаннями й обмін досвідом між клубами як інструмент підвищення якості спортивної послуги; фокус на дітях як ключовій цільовій групі, аналіз їхнього «досвіду взаємодії» із клубом; застосування волонтерського менеджменту для розвитку спорту.

Висновки:

1. Данія є безумовним лідером серед європейських країн за відносними показниками залученості населення до занять бадмінтоном, що зумовлено історичними традиціями, ефективною системою організації спорту та широким охопленням населення руховою активністю. Це створює підґрунтя як для масового спорту, так і для високих стабільних результатів у спорті вищих досягнень.

2. Організація спорту в Данії ґрунтується на соціально орієнтованій, децентралізованій моделі з мінімальним державним втручанням і високим рівнем автономії

спортивних організацій. Держава виконує переважно партнерську та підтримувальну функцію, спрямовує фінансові ресурси (зокрема, від лотерей і гемблінгу) на діяльність громадських спортивних структур.

3. Розмежування функцій між організаціями, що відповідають за масовий спорт (DGI, DAI, DSS), та структурами, орієнтованими на спорт вищих досягнень (DIF, національні федерації), дозволяє ефективно поєднувати широке залучення населення до рухової активності з підготовкою елітних спортсменів. Діяльність цих парасолькових організацій базується не на конкуренції, а на спільних цінностях.

4. Ключовою ланкою спортивної системи Данії є спортивні клуби: переважно мультиспортивні – у масовому спорті, спортивні за окремими видами спорту – у ланці спорту вищих досягнень. Це забезпечує доступність, соціальну інтеграцію та довготривалу участь населення у фізичній активності протягом життя. Такий формат сприяє зниженню відсіву дітей і молоді та формує позитивний «досвід взаємодії» зі спортом.

5. Бадмінтонна клубна система в Данії створює можливість для розвитку як клубів, так і спортсменів від аматорського до міжнародного рівня, забезпечує мотивацію та системність розвитку, урахує цілі та спроможності кожного учасника спортивного руху, сприяє широкому залученню населення до спорту.

6. Досвід організації клубної системи бадмінтону в Данії є релевантним для імплементації в Україні, зокрема в частині: розвитку мультиспортивних клубів як бази масового спорту; запровадження прозорих механізмів обліку членства; посилення ролі волонтерського руху; формування вертикалі розвитку спортсменів від початкового до елітного рівня; а також переходу від надмірно централізованої моделі управління до більш автономної та суспільно орієнтованої.

Перспективи подальших досліджень полягають у вдосконаленні організаційно-управлінських механізмів розвитку спорту в Україні відповідно до кращих практик країн Європи.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що відсутній будь-який конфлікт інтересів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Борисова О.В., Петренко Г.В., Мікляєв І.А. Особливості підготовки національної збірної Данії з бадмінтону. *Молодь та олімпійський рух* : збірник тез доповідей XIV Міжнародної конференції молодих вчених, 19 травня 2021 р. Київ, 2021. С. 21–22. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a71d5ee5-9b9d-465a-b16d-0e009b431a3e/content> (дата звернення: 05.01.2026).
2. 10 år med Bevæg dig for livet: samarbejde og nye idrætskoncepter er vejen til flere aktive. *Danmarks Idrætsforbund*. URL: <https://www.dif.dk/nyheder/2025/04/10-aar-med-bevaeg-dig-for-livet-samarbejde-og-nye-idraetskoncepter-er-vejen-til-flere-aktive> (дата звернення: 10.01.2026).
3. 2016 Thomas & Uber Cup. *Wikipedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/2016_Thomas_%26_Uber_Cup (дата звернення: 02.01.2026).
4. Badminton Denmark. *Badminton Europe Confederation*. URL: <https://badmintoneurope.com/web/corporate/w/badminton-denmark> (дата звернення: 25.12.2025).
5. Badminton Danmark. Aktivitetsbarometer – Brøndby: Badminton Danmark, 2024. 2 s. URL: https://badminton.dk/wp-content/uploads/2024/01/Aktivitetsbarometer.pdf?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 19.01.2026).
6. BWF World Rankings. *Badminton World Federation*. URL: <https://bwfbadminton.com/rankings/> (дата звернення: 25.12.2025).
7. DGI. *Wikipedia*. URL: <https://da.wikipedia.org/wiki/DGI> (дата звернення: 08.01.2026).
8. DGI årsrapport. URL: <https://e-pages.dk/dgi/1412/> (дата звернення: 08.01.2026).
9. DIF (Danmarks Idrætsforbund). *Inspired by Denmark*. URL: <https://www.inspiredbydenmark.org/organization/dif/> (дата звернення: 27.12.2025).
10. Firmaidræt. URL: <https://www.firmaidræt.dk/> (дата звернення: 27.12.2025).
11. Ibsen B. Denmark: A dissenting sport system in Europe. *Sport Policy Systems and Sport Federations: A Cross-National Perspective* / ed. by J. Scheerder, A. Willem, E. Claes. London : Palgrave Macmillan, 2017. P. 89–112. DOI: 10.1057/978-1-137-60222-0_5
12. Idræt for socialt udsatte får flere penge. *Kulturministeriet*. URL: <https://kum.dk/aktuelt/nyheder/idraet-for-socialt-udsatte-faar-flere-penge> (дата звернення: 11.01.2026).
13. Jensen N. The diminishing participation in badminton. *International Journal of Sport Policy and Politics*. 2023. Vol. 15. № 3. P. 412–429. URL: https://research-api.cbs.dk/ws/portalfiles/portal/59765466/389464_The_diminishing_participation_in_badminton_DIGITAL.pdf (дата звернення: 12.01.2026).
14. Kjær J.B. Badminton. *Routledge Handbook of Global Sport* / ed. by B. Houlihan, D. Malcolm, R. Giulianotti. London : Routledge, 2020. P. 167–177. URL: <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781315714264-17/badminton-j%C3%B8rgen-bagger-kj%C3%A6r> (дата звернення: 10.01.2026).
15. Klubmedlemskab. *Badminton Danmark*. URL: <https://badminton.dk/klubmedlemskab/> (дата звернення: 11.01.2026).

16. Kulturministeriets departement. *Kulturministeriet (Danmark)*. URL: <https://kum.dk/ministeriet/organisation-og-institutioner/kulturministeriets-departement> (дата звернення: 20.12.2025).
17. List of countries and dependencies by population. *Wikipedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_and_dependencies_by_population (дата звернення: 19.01.2026).
18. Medlemstal. *DGI (Danske Gymnastik-og Idrætsforeninger)*. URL: <https://www.dgi.dk/om-dgi/organisation/medlemstal> (дата звернення: 05.01.2026).
19. Members. *Badminton Europe Confederation*. URL: <https://badmintoneurope.com/web/corporate/members> (дата звернення: 22.12.2025).
20. Om "Bevæg dig for livet". *Bevæg dig for livet*. URL: <https://www.bevaegdigforlivet.dk/bevaeg-dig-for-livet/om-bevaeg-dig-for-livet> (дата звернення: 09.01.2026).
21. Rauch R.L., Kropyvnytska T. Sport system and policy in Ukraine. *International Journal of Sport Policy and Politics*. 2025. P. 1–18. DOI: 10.1080/19406940.2025.2599140
22. Skoleidræt. URL: <https://skoleidraet.dk/> (дата звернення: 09.01.2026).
23. Sport and physical activity. *Eurobarometer Survey*. URL: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2668> (дата звернення: 21.12.2025).
24. Sport Event Denmark. *Inspired by Denmark*. URL: <https://www.inspiredbydenmark.org/organization/sport-event-denmark/> (дата звернення: 02.01.2026).
25. Sport in Denmark. *Wikipedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Sport_in_Denmark (дата звернення: 2.01.2026).
26. Sport in Denmark. *Denmark.dk*. URL: <https://denmark.dk/people-and-culture/sport> (дата звернення: 22.12.2025).
27. Sport in Scandinavia and the Nordic Countries / ed. by K. Green, T. Sigurjónsson, E.Å. Skille. 1st ed. London : Routledge, 2018. <https://doi.org/10.4324/9781315167978>
28. Vederlag og honorar til folkevalgte 2025. *Badminton Danmark*. 2025. URL: <https://badminton.dk/wp-content/uploads/2025/06/Vederlag-og-honorar-til-folkevalgte-2025-1.pdf> (дата звернення: 03.01.2026).
29. Viktor Axelsen. *Olympics.com*. URL: <https://www.olympics.com/en/athletes/viktor-axelsen> (дата звернення: 27.12.2025).

REFERENCES

1. Borysova, O.V., Petrenko, H.V., & Mikliaiev I.A. (2021). Peculiarities of training of the national badminton team of Denmark. Youth and the Olympic Movement: Book of abstracts of the XIV International Conference of Young Scientists (May 19, 2021). Kyiv, 21–22. Retrieved from: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a71d5ee5-9b9d-465a-b16d-0e009b431a3e/content> (accessed: January 5, 2026) [in Ukrainian].
2. 10 years of Move for Life: collaboration and new sports concepts are the way to more active people. Danish Sports Federation. Retrieved from: <https://www.dif.dk/nyheder/2025/04/10-aar-med-bevaeg-dig-for-livet-samarbejde-og-nye-idraetskoncepter-er-vejen-til-flere-aktive> (accessed: 10.01.2026) [in Danish].
3. 2016 Thomas & Uber Cup. *Wikipedia*. Retrieved from: https://en.wikipedia.org/wiki/2016_Thomas_%26_Uber_Cup (accessed: 02.01.2026).
4. Badminton Denmark. Badminton Europe Confederation. Retrieved from: <https://badmintoneurope.com/web/corporate/w/badminton-denmark> (accessed: 25.12.2025).
5. Badminton Denmark. Activity barometer – Brøndby: Badminton Denmark, 2024. 2 s. Retrieved from: https://badminton.dk/wp-content/uploads/2024/01/Aktivitetsbarometer.pdf?utm_source=chatgpt.com (accessed: 19.01.2026) [in Danish].
6. BWF World Rankings. Badminton World Federation. Retrieved from: <https://bwfbadminton.com/rankings/> (accessed: 25.12.2025).
7. DGI. *Wikipedia*. Retrieved from: <https://da.wikipedia.org/wiki/DGI> (accessed: 08.01.2026).
8. DGI annual report. Retrieved from: <https://e-pages.dk/dgi/1412/> (accessed: 08.01.2026) [in Danish].
9. DIF. Inspired by Denmark. Retrieved from: <https://www.inspiredbydenmark.org/organization/dif/> (accessed: 27.12.2025).
10. Company sports. Retrieved from: <https://www.firmaidraet.dk/> (accessed: 27.12.2025) [in Danish].
11. Ibsen, B. (2017). Denmark: A dissenting sport system in Europe. *Sport Policy Systems and Sport Federations: A Cross-National Perspective* / ed. by J. Scheerder, A. Willem, E. Claes. London: Palgrave Macmillan, P. 89–112. DOI: 10.1057/978-1-137-60222-0_5
12. Sports for socially disadvantaged people get more money. *Ministry of Culture*. Retrieved from: <https://kum.dk/aktuelt/nyheder/idraet-for-socialt-udsatte-faar-flere-penge> (accessed: 11.01.2026) [in Danish].
13. Jensen, N. (2023). The diminishing participation in badminton. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 15 (3), 412–429. Retrieved from: https://research-api.cbs.dk/ws/portalfiles/portal/59765466/389464_The_diminishing_participation_in_badminton_DIGITAL.pdf (accessed: 12.01.2026).
14. Kjær, J.B. (2020). Badminton. *Routledge Handbook of Global Sport* / ed. by B. Houlihan, D. Malcolm, R. Giulianotti. London: Routledge, P. 167–177. Retrieved from: <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781315714264-17/badminton-j%3%B8rgen-bagger-kj%3%A6r> (accessed: 10.01.2026).
15. Club membership. Badminton Denmark. Retrieved from: <https://badminton.dk/klubmedlemskab/> (accessed: 11.01.2026) [in Danish].
16. Ministry of Culture Department. Ministry of Culture (Denmark). Retrieved from: <https://kum.dk/ministeriet/organisation-og-institutioner/kulturministeriets-departement> (accessed: 20.12.2025). [in Danish]
17. List of countries and dependencies by population. *Wikipedia*. Retrieved from: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_and_dependencies_by_population (accessed: 19.01.2026).
18. Membership. DGI (Danish Gymnastics and Sports Associations). Retrieved from: <https://www.dgi.dk/om-dgi/organisation/medlemstal> (accessed: 05.01.2026) [in Danish].
19. Members. Badminton Europe Confederation. Retrieved from: <https://badmintoneurope.com/web/corporate/members> (accessed: 22.12.2025).
20. About "Move for Life". Move for Life. Retrieved from: <https://www.bevaegdigforlivet.dk/bevaeg-dig-for-livet/om-bevaeg-dig-for-livet> (accessed: 09.01.2026) [in Danish].
21. Rauch, R.L., & Kropyvnytska, T. Sport system and policy in Ukraine. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 2025, 1–18. DOI: 10.1080/19406940.2025.2599140
22. School sports. Retrieved from: <https://skoleidraet.dk/> (accessed: 09.01.2026) [in Danish].
23. Sport and physical activity. Eurobarometer Survey. Retrieved from: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2668> (accessed: 21.12.2025).
24. Sport Event Denmark. Inspired by Denmark. Retrieved from: <https://www.inspiredbydenmark.org/organization/sport-event-denmark/> (accessed: 02.01.2026).
25. Sport in Denmark. *Wikipedia*. Retrieved from: https://en.wikipedia.org/wiki/Sport_in_Denmark (accessed: 02.01.2026).
26. Sport in Denmark. *Denmark.dk*. Retrieved from: <https://denmark.dk/people-and-culture/sport> (accessed: 22.12.2025).
27. Sport in Scandinavia and the Nordic Countries / ed. by K. Green, T. Sigurjónsson, E.Å. Skille. 1st ed. London: Routledge, 2018. <https://doi.org/10.4324/9781315167978>
28. Remuneration and honorarium for elected officials 2025. Badminton Denmark, 2025. Retrieved from: <https://badminton.dk/wp-content/uploads/2025/06/Vederlag-og-honorar-til-folkevalgte-2025-1.pdf> (accessed: 03.01.2026) [in Danish].
29. Viktor Axelsen. *Olympics.com*. Retrieved from: <https://www.olympics.com/en/athletes/viktor-axelsen> (accessed: 27.12.2025).

Дата першого надходження статті до видання: 20.11.2025

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 27.01.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 02.02.2026

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Кропивницька Т. А., <https://orcid.org/0000-0002-3347-4216>, tatyana_kropivnitskaya@ukr.net

Гусаров В. В., <https://orcid.org/0009-0009-4921-8450>, vadym.gusarov@gmail.com

Національний університет фізичного виховання і спорту України, вул. Фізкультури 1, м. Київ, 03150, Україна.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Kropivnytska T., <https://orcid.org/0000-0002-3347-4216>, tatyana_kropivnitskaya@ukr.net

Husarov V., <https://orcid.org/0009-0009-4921-8450>, vadym.gusarov@gmail.com

National University of Ukraine on Physical Education and Sport, Fizkul'tury str. 1, Kyiv, 03150, Ukraine.